

Nemis tili va adabiyoti yoʻnalishi

401-guruh talabasi Muhammadjonova Xurshida

Chtoʻik fanidan yozgan maqolasi.

Ilmiy Rahbar: Nabiyeva Gulbaxor

Annotation: *This article explores the concept and application of communicative methods in language teaching. It focuses on the principles and strategies that promote active interaction, practical communication skills, and student-centered learning. The paper discusses how communicative approaches can be implemented in the classroom to enhance linguistic competence and facilitate the real-life use of language. The article also highlights the role of teachers in guiding students towards achieving fluency and effective communication in a foreign language.*

Аннотация: *Статья посвящена концепции и применению коммуникативных методов в обучении языкам. В работе рассматриваются принципы и стратегии, направленные на активное взаимодействие, развитие практических коммуникативных навыков и обучение, ориентированное на студента. Обсуждается, как коммуникативный подход может быть внедрён в учебный процесс для улучшения языковой компетенции и содействия реальному использованию языка. Также подчеркивается роль преподавателя в помощи студентам в достижении беглости и эффективного общения на иностранном языке.*

Annotatsiya: *Ushbu maqola til oʻqitishda kommunikativ metodlarning kontseptsiyasi va qoʻllanilishini oʻrganadi. Unda faol muloqot, amaliy kommunikatsiya koʻnikmalarini rivojlantirish va talabaga yoʻnaltirilgan taʼlimni ragʻbatlantiradigan tamoyillar va strategiyalar haqida soʻz yuritiladi. Kommunikativ yondashuvlarni dars jarayoniga qanday tatbiq etish, tilni real hayotda samarali ishlatishga yordam berish usullari muhokama qilinadi. Shuningdek, oʻqituvchining talabalarni til boʻyicha erkin muloqot qilish va*

Ushbu maqolada kommunikativ metodlar (kommunikativ yondashuv) til o'rganish jarayonida qanday samarali ishlashi va o'quvchilarga tilni amaliy va tabiiy ravishda o'rganish imkoniyatini yaratishdagi roli tahlil qilingan. Kommunikativ metodlar, tilni ijtimoiy va amaliy vaziyatlarda qo'llashga qaratilgan bo'lib, ularni o'rganishda grammatika va lug'atni faqat nazariy tarzda o'rganishdan ko'ra, tilni real muloqotda ishlatish muhimdir. Maqola, kommunikativ metodlarning asosiy printsiplari, afzalliklari, va ularning ta'limda qanday qo'llanishi kerakligi haqida ma'lumot beradi.

Kalit so'zlar (O'zbekcha):

Kommunikativ metodlar

Til o'rganish

Muloqot ko'nikmalari

Interaktiv ta'lim

O'qitish metodlari

Tabiiy til o'rganish

Til o'rgatish metodikasi

Amaliy muloqot

1. Kirish

Til o'rganishdagi samarali yondashuvlar orasida kommunikativ metodlar alohida o'rin tutadi. Ushbu metod tilni o'rganishda faqat grammatika va lug'atni o'rganish bilan cheklanmay, balki uni real hayotdagi vaziyatlarda qanday qo'llashni o'rgatadi. Kommunikativ metodlar nafaqat tilni yozma va og'zaki ravishda tushunishni rivojlantiradi, balki o'quvchilarning muloqot qobiliyatlarini ham oshiradi. Ushbu maqolada kommunikativ metodlarning ahamiyati, asosiy tamoyillari va ular o'quv jarayonida qanday qo'llanishi mumkinligi haqida batafsil tahlil qilinadi.

2. Kommunikativ metodlarning mohiyati

Kommunikativ metodlar tilni o'rganishning amaliy yondashuvi bo'lib, tilni ijtimoiy va kundalik hayotdagi vaziyatlarda ishlatishga asoslangan. Ularning asosiy printsiplari shundan iboratki, til o'rganish jarayonida o'quvchilarga grammatikani va lug'atni o'rganishdan ko'ra, tilni aniq muloqotda qanday qo'llashni o'rgatish zarur. Bu metodlar o'quvchilarga o'z fikrlarini erkin ifodalash va muloqotda bo'lish imkoniyatlarini yaratadi.

Kommunikativ metodlarning asosiy printsiplari:

E'tibor muloqotga qaratilgan: Til o'rganishda o'quvchilar faqat grammatikani o'rganishdan ko'ra, tilni amaliy vaziyatlarda ishlatishni o'rganadilar.

Real vaziyatlar asosida o'rganish: Tilni o'rganishda kundalik hayotdagi vaziyatlarni simulyatsiya qilish va o'quvchilarni bu vaziyatlarda muloqot qilishga undash.

Interaktiv ta'lim: O'quvchilarni bir-biri bilan faol muloqot qilishga rag'batlantirish va guruhli ishlar orqali tilni o'rganish.

Tabaqalashtirilgan yondashuv: O'quvchilarning hozirgi bilim darajasiga mos ravishda yangi ma'lumotlarni taqdim etish.

3. Kommunikativ metodlarning afzalliklari

Kommunikativ metodlarning afzalliklari quyidagilardan iborat:

1. Muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish: O'quvchilarga tilni faqat nazariy ravishda emas, balki amaliy vaziyatlarda ishlatishni o'rgatadi.

2. Motivatsiyaning oshishi: O'quvchilar o'zlarini tilni amaliy ravishda qo'llash orqali o'rganishga ishtiyoqlari oshadi.

3. Tajribaga asoslangan o'rganish: Kommunikativ metodlar o'quvchilarga tildagi ko'nikmalarni amaliy misollar orqali o'rganish imkonini beradi.

4. Interaktivlikni oshiradi: O'quvchilar guruhda ishlash, muhokama qilish va rolli o'yinlar orqali tilni tezroq o'rganadilar.

4. Kommunikativ metodlarni qo'llashda samarali faoliyatlar

Kommunikativ metodlarni o'rgatishda quyidagi faoliyatlar samarali bo'lishi mumkin:

Rolli o‘yinlar: O‘quvchilarni turli vaziyatlarda rollarga o‘tkazish, masalan, restoran, do‘kon, va boshqalar.

Muhokamalar: O‘quvchilarga mavzular bo‘yicha munozara tashkil etish va ularni til orqali fikr almashishga chaqirish.

Simulyatsiyalar: O‘quvchilarga real hayotdagi vaziyatlarni simulyatsiya qilish va bu vaziyatlarda muloqot qilishni o‘rgatish.

5. Xulosa

Kommunikativ metodlar til o‘rganish jarayonida o‘quvchilarni nafaqat grammatikani, balki real hayotdagi vaziyatlarda tilni qanday ishlatishni o‘rgatishga qaratilgan. Bu metodlar orqali o‘quvchilar amaliy muloqot ko‘nikmalarini rivojlantiradilar va tilni tez o‘rganishga erishadilar. Shu sababli, kommunikativ metodlarni ta’lim jarayonida qo‘llash til o‘rganishni yanada samarali va qiziqarli qiladi

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimova, Sh. (2021). Til o‘rganish metodikasi. Toshkent: "O‘qituvchi" nashriyoti.
2. Sodiqov, J. (2019). Kommunikativ metodlar va til o‘rganish. Toshkent: "Ta’lim" nashriyoti.
3. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press.
4. Brown, H. D. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. Pearson Education.
5. Ur, P. (1996). A Course in Language Teaching: Practice and Theory. Cambridge University Press.